

НАЦИОНАЛЕН ВОЕНЕН УНИВЕРСИТЕТ
„ВАСИЛ ЛЕВСКИ“

Рр. № 4995/23.10.2017г.

екз. 2

СТ А Н О В И Щ Е

от проф. дн инж. Димитър Танев Кайков

НСА „Васил Левски“, гр. София

гр. София – 1618, ж.к. Красно село, бл. 205, вх. г, ет. 4, ап. 11

GSM: 0898776591; e-mail: ddv_kai@abv.bg

на научните трудове, представени по конкурса за заемане на академична длъжност „професор“ за военнослужещ в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.1. „Национална сигурност“, по научна специалност 05.02.24 „Организация и управление извън сферата на материалното производство (национална сигурност)“, за нуждите на катедра „Специализирана подготовка“ при факултет „Общовойскови“ на Национален военен университет „Васил Левски“ по учебните дисциплини: „Безопасност на жизнената дейност“ и „Модул за оцеляване“.

на полк. доц. дн **Веселин Петров Мадански**, доцент в научноизследователска секция към Институт „Научноизследователска и иновационна дейност“ на Национален военен университет „В. Левски“, единствен участник в конкурс за заемане на академична длъжност „професор“

Конкурсът за „професор“ е обявен със заповед на Министъра на отбраната №ОХ-611/27.06.201 г., публикуван в Държавен вестник брой 60 от 25.07.2017 г. Съставът на Научното жури е отдаден в Заповед № РД-02-862 от 21.09.2017 г. на Началника на НВУ „В. Левски“.

1. Обща характеристика на научноизследователската, научно-приложната и педагогическата дейност на кандидата

В конкурса за „професор“ полк. доц. дн Веселин Петров Мадански участва с общо 56 научни труда, от които 2 монографии, 3 учебника и учебни пособия, 51 научни статии и научни доклади в страната и чужбина в обем от 2917 страници. За оценяване подлежат 32 труда: 1 монография; 1 електронен учебно-методически комплекс в областта на автономното съществуване и оцеляване в екстремални условия, включително на военнопрофесионална дейност и безопасността на жизнената дейност; 30 научни статии и научни доклади в страната и чужбина. Общият обем на трудовете е 1020 страници. На български език са публикувани 20 труда и на английски език – 12 труда.

Количеството на представените научни трудове за оценка е достатъчно за участие в конкурс за заемане на академична длъжност „професор“ в НВУ „В.Левски“. Трудовете са в областта на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.1. „Национална сигурност“, по научна специалност 05.02.24 „Организация и управление извън сферата на материалното производство (национална сигурност“. Те са публикувани в авторитетни специализирани международни и национални научни издания. Авторът е участвал в престижни международни научни форуми.

Полк. доц. дн Веселин Мадански е учен-изследовател на много значими и актуални проблеми, свързани със сигурността и отбраната и по-конкретно за безопасността на жизнената дейност и оцеляването в ситуации с различна степен на екстремалност. Авторът не само разработва теоретичните основи и създава надеждни методики по тези проблеми, но системно и трайно ги внедрява в практиката. Значимостта на научно-приложните изследвания на полк. доц. дн Мадански е и в създаването и внедряването на две нови учебни дисциплини – „Безопасност на жизнената дейност“ и „Модул оцеляване“. Той разширява обхвата и обогатява същността на категоричния апарат на културно-образователната и научна област по безопасността на жизнената дейност и оцеляването като основни фактори на сигурността и отбраната и върху тази основа разработва методическите основи на подготовката за формиране на адекватна готовност за ефективни действия в екстремални ситуации. Авторът посочва необходимостта от формиране на съвременна култура за

безопасност на жизнената дейност като основа на сигурността и отбраната.

Полк. доц. дн Веселин Мадански лично участва в процеса на специализираната подготовка на военнослужещи за оцеляване. Той популяризира научно-приложните си постижения в различни форуми в страната и в чужбина.

2. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата

Публикуваните от кандидата за професор една монография, един електронен методически комплекс и 30 научни статии са резултат от задълбочени комплексни научни изследвания със значим научен и приложен ефект. Значителна част от създадения научен продукт е внедрен в практиката. Полк. доц. дн В. Мадански провежда учебни занятия в образователната и квалификационна степен „бакалавър“ и „магистър“, в образователната и научна степен „доктор“, както и в квалификацията на специалисти. Преподава учебните дисциплини „Оцеляване в екстремални природни условия“ със студентите и курсантите от всички специалности, „Оцеляване в екстремални условия“ и „Тактическо оцеляване“ с курсанти и специализанти. Годишната аудиторна учебна заетост на полк. доц. дн В. Мадански е много висока. Тя е повече от три пъти (3718 точки) от определената учебна заетост от 1200 точки.

Кандидатът в конкурса за „професор“ е бил научен ръководител на двама докторанти, защитили дисертации. Участвал е в научни журита по процедури от ЗРАСРБ, бил е рецензент в научни списания, на учебна литература и научни издания.

Полковник доц. дн Мадански е участвал в консултантска, експертна и др. дейности на различни органи на управление в сферата на сигурността и в системата на военното образование.

Той е ръководил два научни проекта, финансирани от Министерството на отбраната на Република България. Участвал е като експерт в два проекта по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси 2007-2013“ в НВУ „В. Левски“.

От 2008 г. е определен за координатор на НВУ „В. Левски“ по „Европейската инициатива за обмен на млади офицери“. Той е участник в организационни, научни и програмни комитети на различни международни

и национални научни форуми. Взема активно участие и ръководство при разработването на редица нормативни документи, свързани с военното обучение, научните изследвания и иновационната дейност в Националния военен университет „В. Левски“.

3. Основни научни резултати и приноси

Основните научни резултати и приноси на полк. доц. дн Мадански са с научен, научно-приложен и приложен характер. Те могат да се класират в четири основни направления: 1. Научноизследователска дейност; 2. Преподавателска дейност; 3. Контролна дейност и 4. Дейност, свързана с изработване на нормативи.

Представените трудове за оценка в конкурса за „професор“ могат да се обособят в три взаимно свързани тематични области: 1. Сигурност и отбрана; 2. Образование и обучение в сигурността и отбраната; 3. Икономика на сигурността и отбраната.

По първата тематичната област „Сигурност и отбрана“ са разработени научните основи на безопасността на жизнената дейност. Създадени са предпоставки за изследване на глобалните проблеми на сигурността и безопасността на жизнената дейност и формиране на съвременна култура за безопасност (1.1, 2.1, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.8, 3.9, 3.18). Разкрива се същността на безопасността на жизнената дейност като теория и като практика за защита на човека и човешките общности от опасните фактори на екстремалните ситуации, което изисква комплексен подход в обучението. Концепцията за безопасност на жизнената дейност се интерпретира като основа на сигурността и отбраната. Екстремалната ситуация се разглежда като проява на опасността в жизнената дейност. Военните конфликти се представят като екстремални.

Обогатена е теорията за екстремалността и оцеляването. Върху основата на теорията за екстремалността са анализирани понятията „екстремална ситуация“ и „екстремални условия“. Допълнена е класификацията на екстремалните ситуации. Разкрити са същността и съдържанието на екстремалната дейност. Изведени са екстремалните фактори на военнопрофесионалната дейност. Разработени са основите на безопасността на военната служба като военнопрофесионалната дейност (1.1, 2.1, 3.4, 3.19). Направен е анализ на военните конфликти като екстремална проява на опасностите в жизнената дейност. Разгледани са

съвременните форми на информационна и хибридна война (1.1, 2.1, 3.6). Върху основата на теорията на екстремалната дейност са разкрити същността и структурата на оцеляването като основни фактори в структурата на военнопрофесионалната дейност. Допълнена е структурата на готовността на военнослужещи за оцеляване. Основателно оцеляването се разглежда като главен фактор в структурата на безопасността на жизнената дейност. За формирането на адекватна специализирана готовност за оцеляване у военнослужещите е необходим системен подход (1.1, 2.1, 3.10, 3.11). Доказана е ефективността на разработените от автора научни методологически основи на специализираната подготовка (1.1, 3.10, 3.12).

Основно място в рецензираните трудове в тематичната област „Научна дейност“ заемат монографията „Безопасността на жизнената дейност в сигурността и отбраната“ в обем 246 страници и учебника „Безопасност на жизнената дейност“, електронен учебно-методически комплекс в обем 406 страници, издадени във Велико Търново през 2017 година. Авторът е изнесъл и научни доклади по тематичната област.

По втората тематична област „Образование и обучение в сигурността и отбраната“ са разработени теорията и практиката за устойчивото развитие на военнообразователната система. Определени са основните принципи на дейността на военнообразователната система. Посочени са стратегическите цели и основните задачи, направленията и възможности за нейното усъвършенстване (3.13, 3.14, 3.15, 3.16, 3.17, 3.20, 3.21, 3.22, 3.23, 3.24, 3.25, 3.26).

Направен е задълбочен анализ на основните елементи на военнообразователната система на Република България. Посочени са новите изисквания към съдържанието на подготовката на офицерите и преминаване към система за обучение през целия живот. Образователната система се разглежда като подсистема на системата за национална сигурност, а военнообразователната система е неин основен елемент (3.15, 3.16).

Разгледани са характеристиките на конкурентната среда на обучението в областта на сигурността. Създадени са условия за експресно научно израстване на академичния състав (3.13, 3.20, 3.21, 3.22, 3.2). Потвърждава се концепцията за определящата роля на човешкия фактор в

системата за сигурност. Доказва се необходимостта от изграждане на единна национална система за образование и квалификация на експерти, специалисти и лидери, заемащи различни длъжности в структурите на системата за национална сигурност на Република България. Като основа на тази система може да бъде военнообразователната система (3.24, 3.25, 3.26).

Разработен е нов подход към управление на развитието на научния потенциал във военнообразователната система чрез изработване на надеждни критерии за оценка на способностите на академичния състав и изискванията към съответните длъжности (3.7, 3.21).

Създадена е система за научно управление на обучението в трите степени на висше образование в областта „Сигурност и отбрана” по професионалните направления „Национална сигурност” и „Военно дело” (3.24, 3.21, 3.13, 3.2, 3.14, 3.15).

По третата тематична област „Икономика на сигурността и отбраната” са предложени надеждни подходи при осъществяване на офсетните сделки в Българската армия (3.27, 3.28). Изработен е алтернативен подход при управлението на различните видове предприятия. Прилага се социалното програмиране в управлението на малките и средни предприятия (3.29). Препоръчани са различни практики за подкрепа на предприемачеството посредством насърчаване на конкурентоспособността (3.30)

4. Оценка на значимостта на приносите за науката и практиката.

Представените трудове за оценка в конкурса за „професор“ са със значими научни приноси за теорията, методиката и практиката. Авторът е разработил, обогатил е известни и е създал нови теории по проблемите за безопасността на жизнената дейност и оцеляването. Разработил е методологията и е създал надеждни методи за обучение и управление на учебната дейност на курсанти, студенти и докторанти. Теоретичните постановки са внедрени в практиката. Към трудовете на полк. доц. дн В. Мадански има повишен интерес.

4. Критични бележки за представените трудове

В представените трудове за оценка в конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“ са допуснати определени слабости. В отделни трудове има повторения и неточности. Допуснатите слабости не намаляват достойнството на научните трудове.

6. Заключение

Полк. доц. дн Веселин Мадански напълно отговаря на изискванията за заемане на конкурсната академична длъжност „професор“. Той е висококвалифициран специалист в областта на сигурността и отбраната. Разработва оригинални концепции, създава методически подходи, експериментира и внедрява в практиката научния продукт. Давам висока оценка на полк. доц. дн Веселин Мадански.

7. Оценка на кандидатите

Предлагам на уважаемото Научно жури по конкурса да присъди на полк. доц. дн Веселин Петров Мадански академичната длъжност „професор“ в област на висшето образование 9 „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.1. „Национална сигурност“, по научна специалност 05.02.24 „Организация и управление извън сферата на материалното производство (национална сигурност)“, в катедра „Специализирана подготовка“ при факултет „Общовойски“ на Национален военен университет „Васил Левски“.

12.10.2017 г.

Член на научното жури:.....

(проф. дн инж. Д. Кайков)